

Nr.5
Octombrie
2005

Profesia de asistent social este o parte inalienabila a vietii sociale

Profesia de asistent social se impune tot mai insistent in constiinta societatii noastre. Drept marturie poate servi si numarul in continua crestere al studentilor inmatriculati la Facultatea de Asistenta Sociala, Sociologie si Filosofie a Universitatii de Stat din Moldova (USM). Actualmente, la facultate isi fac studiile peste 1200 studenti dintre care 1082 sunt viitorii asistenti sociali. (In 1998 la aceasta specialitate erau inscrite doar 17 persoane).

Alegerea nu este facuta (de catre absolventii liceelor, colegiilor si institutiilor superioare de invatamant) intamplator sau in virtutea unei conjuncturi de piata. *Profesia de asistent social a devenit o parte inalienabila a vietii sociale din toate tarile civilizate.* In afara activitatii asistentilor sociali este de neconceput atat elaborarea si realizarea programelor de dezvoltare sociala, cat si implementarea cu succes a politicilor sociale. De acest adevar se conving tot mai mult atat cetatenii, precum si conducerea tarii noastre. Astfel, in ultimii ani au fost facuti un sir de pasi importanti in vederea formarii cadrului legal al asistentei sociale din republica (au fost adoptate Legea asistentei sociale, Strategia nationala privind protectia copilului si familiei etc.), creandu-se in felul acesta conditii favorabile pentru *(Inceput. Continuare in pag. 2)*

Activitati de instruire la CRRAS

La 30 septembrie 2005 si-a desfasurat lucrarile Seminarul instructiv-metodic cu genericul "Asistenta sociala a persoanelor refugiate: aspecte teoretice si practice", organizat de Centrul Republican de Resurse pentru Asistenta Sociala de pe langa catedra de Asistenta Sociala a USM, in colaborare cu "Salvati Copiii" Moldova si cu sprijinul Asociatiei Maghiare pentru Migranti MENEDEK. La seminar au participat profesori de la Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogica de Stat "A. Russo" (Balti), Universitatea Pedagogica de Stat "I. Creanga", Universitatea de Stat din Cahul, profesori din licee din Chisinau, voluntari ai ONG-urilor, interesati

de problemele psiho-sociale al refugiatilor.

In discursul dnei *Maria Bulgaru*, doctor habilitat, profesor universitar, decanul Facultatii Asistenta Sociala, Sociologie si Filosofie USM, s-a pus accentul pe necesitatea efectuarii unui sir de transformari in curricula universitara, in conformitate cu cerintele procesului de la Bologna, la care Moldova a aderat in mai 2005. Domnia sa a mentionat ca un element cheie al acestei reforme il constituie orientarea invatamantului superior spre comunitate, fapt ce impune necesitatea introducerii noilor discipline, dezvoltarii noilor specializari in cadrul asistentei sociale precum sunt cele de *Asistenta sociala a*

(Inceput. Sfarsit in pag. 2)

In imagine: secventa de la seminar.

In numar:

Activitati de instruire la CRRAS

pag.1-2

Profesia de asistent social este o parte inalienabila a vietii sociale

pag.1-3

"Salvati Copiii" Moldova protejeaza copiii in situatie de risc

pag.4-5

Protectia refugiatilor - act de solidaritate umana

pag. 6

Integrarea socio-profesionala a refugiatilor

pag. 7

Profesia de asistent social este o parte inalienabilă a vieții sociale

(Continuare. Incep. in pag. 1)
dezvoltarea diverselor servicii de asistență socială. Reușita celor din urmă depinde, însă, nemijlocit de profesionismul specialiștilor, de capacitatea instituțiilor ce-i pregătesc de a se conforma noilor cerințe ale societății moldovenești precum și standardelor europene de formare a unui învățământ mod-

ern. Toate aceste exigente, întrunite de procesul de instruire desfășurat de Catedra de Asistență Socială din cadrul USM, determină esențialmente creșterea sporită a numărului de persoane ce doresc să devină asistenți sociali.

Eforturile corpului profesoral-didactic de la Catedra de Asistență Socială, depuse întru crearea unui

învățământ de asistență socială de dimensiune europeană, au fost apreciate prin evaluarea realizată de către Comisia specializată de evaluare academică și acreditare, urmare a căreia, prin *Hotărârea Colegiului Ministerului Educației, Tineretului și Sportului nr. 419 din septembrie 2005 specialitatea Asistență Socială din cadrul USM a fost acreditată.*

(Sfârșitul în pag. 3)

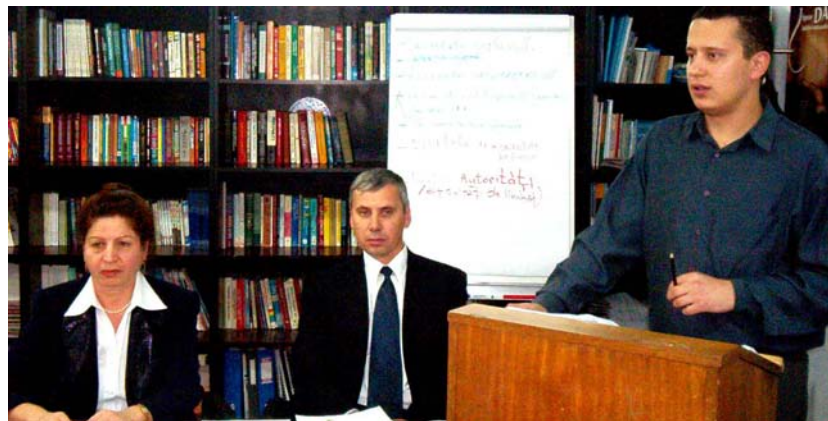
(Sfârșit. Inceput în pag. 1)
persoanelor dependente de drog, infectate HIV/SIDA, delinveniente, Administrarea justiției în comunitate, Asistența socială a persoanelor refugiate, etc. inițiate în ultimii ani în cadrul USM

Un alt subiect important pus în discuție, urmărind scopul de a putea face accesibilă mobilitatea academică a studenților mai întâi în interiorul țării noastre, a fost cel referitor la stabilirea concordanței între planurile de studii din Universitățile care pregătesc asistenți sociali.

O atenție deosebită s-a acordat de asemenea problemei stabilirii continuității în învățământul de asistență socială din colegii și universități, posibilităților de implicare a absolvenților specialității de asistență socială în predarea cursului „Educația deprinderilor pentru viață”, inclus recent în curriculumul școlar.

Vadim Pistrinciuc, doctorand, lector la Catedra de Asistență Socială USM, a subliniat avantajele pe care le oferă un serviciu specializat de asistență socială persoanelor refugiate în contextul respectării prevederilor internaționale privind protecția refugiaților și solicitanților de azil. Pentru a oferi un răspuns ferm problemelor de integrare a refugiaților, a subliniat V. Pistrinciuc, este necesară implicarea unei echipe pluri-disciplinare. Integrarea socială a refugiaților presupune un efort atât din partea refugiatului, cât și din partea comunității în care acesta se integrează. Pentru a promova valorile toleranței, atitudinea non-discriminatorie în comu-

Activități de instruire la CRRAS

Echipa de formatori: (de la stânga la dreapta) Maria Bulgaru, Petru Popescu, Vadim Pistrinciuc.

nitățile gazda, este necesară implicarea serviciilor și autorităților publice la nivel local.

Petru Popescu, șef al Secției Probleme Sociale (Direcția Refugiați a Biroului Național Migrație), a evidențiat problemele și obstacolele ce apar pe parcursul acordării de asistență solicitanților de azil și refugiaților în Republica Moldova, menționând că, principiile protecției internaționale a refugiaților nu pot fi realizate integral, deoarece statul nu are posibilitatea de a asigura, în primul rând, drepturile economice ale refugiaților.

Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar, șef al Catedrei de Asistență Socială USM, a elucidat conținutul și semnificația concepțiilor de integrare socială și profesională a refugiaților, subliniind barierele pe care aceștia le întâmpină în proce-

sul de adaptare la societatea moldovenească: *necunoașterea limbii, obstacole în angajarea în câmpul muncii, persistența unor stereotipuri în ce privește concepțiile culturale sau religioase, probleme de acomodare etc.* Or, este evident faptul că refugiații completează rândul somerilor și al solicitanților de loc de muncă. Au fost scoase în evidență aspectele legislative cu privire la protecția și bunăstarea socială a refugiaților; rolul asistentului social în asigurarea posibilităților de integrare socio-profesională prin intermediul serviciilor de mediere a muncii; principiile fundamentale ale medierii muncii.

Oleg Bulgaru,
director executiv CRRAS

(Sfarsit. Inceput in pag. 1-2)

Este un merit al intregului colectiv de profesori si studenti, dar si o mare responsabilitate, dictata de necesitatea efectuării in continuare a unui sir de transformari in conformitate cu cerintele Procesului de la Bologna, parte a caruia Republica Moldova a devenit in mai 2005. Un element cheie al acestei reforme il constituie orientarea invatamantului superior spre identificarea problemelor comunitatii si elaborarea modalitatilor de solutionare a acestora. Starea data a lucrurilor impune necesitatea dezvoltării noilor specializari in cadrul asistentei sociale. Astfel, amploarea delincvenței juvenile din Republica Moldova, numarul in crestere al persoanelor infectate HIV/SIDA, al celor dependente de drog, al copiilor strazii etc. au dictat multiple modificari in curricula universitare, care, drept urmare, a fost completata cu discipline noi, necesare pentru formarea abilitatilor de oferire a serviciilor de asistenta sociala respectivelor categorii de indivizi.

Profesia de asistent social este o parte inalienabila a vietii sociale

In ultimele decenii au luat amploare procesele migratorii internationale, o parte a carora o constituie persoanele refugiate - miscarile oamenilor ce tin de migratiunea fortata. Incepand cu anii 90 ai sec. al XX-lea fluxurile migratiionale s-au intensificat si pe teritoriul Republicii Moldova. Conform estimarilor Inaltului Comisariat al ONU pentru Refugiati (ICNUR), din 1997 pana in 2003 in Moldova au fost inregistrati 951 migranti, dintre care 266 persoane au fost recunoscute ca refugiati. Actualmente aceasta cifra s-a micorat, dar, indiferent de faptul cate persoane au obtinut statutul de refugiat, important este de a le oferi la timp o sansa sa inceapa o viata noua. Un rol deosebit apartine in acest lucru asistentilor sociali. Catedra Asistenta Sociala din cadrul USM este prima in Republica Moldova care a inclus in programul de instruire, incepand cu anul de studii

2005-2006, cursul „Asistenta sociala a persoanelor refugiate”, gratie suportului din partea Asociatiei Maghiare pentru Migranti MENEDEK (Program National de Dezvoltare a Competentelor). Initierea acestei specializari va fi, cu siguranta, un beneficiu atat pentru persoanele refugiate, care vor avea posibilitatea sa primeasca un serviciu calificat, cat si pentru absolventii specialitatii de asistenta sociala din cadrul USM, care vor obtine o noua deschidere pentru incadrarea in campul muncii. Or, pregătirea asistentilor sociali in cadrul USM este un proces dinamic, flexibil, adaptat in permanenta la evolutia sociala.

Maria Bulgaru,
dr. hab., prof. univ.,
decan al Facultatii
Asistenta Sociala,
Sociologie si Filosofie USM

Vasile Batcu,
presedintele
ONG „Salvati copiii”

„Salvati Copiii” Moldova protejeaza copiii in situatie de risc

Organizatia „Salvati Copiii” Moldova (SCM) este una dintre primele organizatii neguvernamentale formata la inceputul anilor 90 ai secolului trecut in scopuri nobile de sustinere a familiilor si copiilor in situatie de risc.

Este imbucurator faptul ca de la bun inceput SCM si-a promovat imaginea prin acordare de servicii sociale alternative, in primul rand copiilor in situatii de risc. In activitatile sale, organizatia si-a propus si s-a straduit sa nu dubleze secto-

rul statal, conducandu-se de cerintele Conventiei ONU cu privire la Drepturile Copilului, semnata si de Republica Moldova.

Astazi colectivul SCM este format din circa 80 persoane, care isi desfasoara activitatile in baza de voluntariat, aproba prin intermediul Adunarii Generale directiile principale de activitate, examineaza si aproba rapoartele controalelor financiare, alege conducerea organizatiei etc.

Activitatile SCM se desfa-

soara in 5 directii principale, ce determina continutul proiectelor in curs de realizare si deja realizate, precum sunt:

- **Implementarea si monitorizarea Conventiei cu privire la Drepturile Copilului**, activitatile careia tin de elaborarea de propuneri in vederea modificarii legislatiei in domeniul protectiei copilului, de sensibilizarea opiniei publice, a autoritatilor statale prin intermediul publicatiilor, inclusiv celor din mass-media, prin organizarea si participarea la diferite forumuri, seminare, intalniri importante in care copilul apare ca subiect principal al discutiei etc.

- **Dezvoltarea comunitara**, prin care se incearca refacerea, renovarea ori reconstruirea infrastructurii destinate copiilor in diferite comunitati. Astfel, SCM pe parcursul anilor 2003-2004 a obtinut resurse si a finantat construirea

(Inceput. Sfarsit in pag.4)

(Sfarsit. Incep. in pag. 3)

unui sistem de incalzire autonoma cu gaze la Spitalul Republican Dermatovenerologic (80 000 Euro), a finantat gazificarea unei scoli in satul Opaci, raionul Causeni (5000 Euro), a procurat literatura pentru bibliotecile scolare din satele Tanatari, raionul Causeni, si Opaci (cate 500 Euro), a amenajat o cantina pentru elevi in satul Ciscareni, raionul Causeni etc. Toate acestea reprezinta un ajutor considerabil pentru copiii din satele Moldovei, cand resursele statului si ale parintilor sunt limitate.

- Programul de resocializare si reintegrare sociala a copiilor strazii (numit si Casa "Aschiuta"), realizat printr-un centru rezidential, in care copiii ajung pe diferite cai: sunt adusi de politie, de inspectorii pentru protectia drepturilor copiilor, de catre cetateni sau vin singuri, direct din strada. In cadrul centrului, copiii au parte de diferite servicii educationale, de sanatate, de ingrijire, alimentare, de asistenta psihosociala etc. Scopul asistentilor sociali ce lucreaza cu acesti copii este de a-i reintoarce in familia biologica sau largita, in unele cazuri – de a le gasi o solutie de adoptie nationala.

- Asistenta sociala a victimelor traficului de fiinte umane, directie orientata spre reintegrarea

in societate a persoanelor traficate, spre convingerea familiilor sau a rudelor sa le primeasca in sanul lor, spre cautarea unui loc de munca.

- Asistenta sociala a refugiatilor reprezinta un proiect nou, prin care SCM este determinata ca organizatie implementatoare a

pentru Protectia Drepturilor Copilului, cu Consiliile locale Chisinau, Ungheni, Soroca, Budesti etc. Activitatile organizatiei sunt sustinute atat financiar cat si metodologic de catre UNICEF, ICNUR, Ambasadele SUA, Marii Britanii, Frantei, de Banca Mondiala, OSCE si alte institutii internationale din tara si de peste hotarele ei. Alaturi de SCM sunt un sir de alte institutii si organizatii cu care ea colaboreaza si conlucreaza: AiBi, Alianta ONG-urilor active in domeniul social, CRRAS, Universitatea de Stat din Moldova (USM) si alte universitati care pregatesc specialisti in domeniul asistentei sociale etc.

Se cere de a fi mentionata conlucrarea organizatiei SCM pe parcursul anilor 2004-2005 cu Facultatea Asistenta Sociala, Sociologie si Filosofie USM in vederea pregatirii formatorilor in domeniul asistentei sociale a persoanelor refugiate, care pe viitor vor sustine cursuri respective in pregatirea asistentilor sociali. Receptivitatea conducerii universitatii, a profesorilor si a decanului facultatii face ca aceasta colaborare sa fie rodnică si sa se dezvolte.

In imagine: Comemorarea Zilei Internationale a Refugiatilor in Republica Moldova

“Salvati Copiii” Moldova protejeaza copiii in situatie de risc

programelor sociale ale Inaltului Comisariat al Natiunilor Unite pentru Refugiati (ICNUR).

In cadrul acestui proiect, copiii din familiile refugiate sunt ajutati, in primul rand, sa frecventeze scolile si gradinitile. O directie principala a asistentei acestora tine de lucrul cu administratia si profesorii institutiilor educationale in vederea contracararii oricaror manifestari discriminatorii fata de acesti copii.

La fel, SCM acorda asistenta si persoanelor cu dizabilitati, celor in etate, familiilor cu un singur parinte.

In lucrul sau, SCM colaboreaza cu Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, cu Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale, Cu Directia Municipala

“Refugiatul este o persoana care, datorita „unei temeri bine intemeiate de a fi persecutata pe motive de rasa, religie, nationalitate, apartenenta la un anumit grup social sau opiniilor sale politice, se afla in afara tarii a carei cetatenie o are si care nu poate sau, datorita acestei temeri, nu doreste protectia acestei tari...”
(Conventia din 1951 privind statutul refugiatilor)

In toata lumea, de-a lungul secolelor, societatile au primit strainii speriasi si oboseiti, victime ale persecutiei si violentei. Acum, la inceputul secolului al XXI-lea, protectia refugiatilor inseamna manifestarea solidaritatii fata de persoanele cele mai amenintate din lume, cautarea si gasirea de raspunsuri la problemele cu care se confrunta sistemul de protectie international, creat tocmai in acest scop. De-a lungul anilor, statele lumii si-au afirmat angajamentul fata de protectia refugiatilor prin adre-

rarea atat la Conventia din 1951 privind statutul refugiatilor, cat si la Protocolul la aceasta din 1967, care elimina restrictiile temporale si geografice stipulate in definitia refugiatilor din Conventie. Aceste documente fundamentale in domeniul protectiei refugiatilor stabilesc drepturile si responsabilitatile refugiatilor, obligatiile statelor semnatare.

Dupa cel de-al doilea Razboi Mondial, Adunarea Generala a Organizatiei Natiunilor Unite a creat Inaltul Comisariat al Natiunilor Unite pentru Refugiati (ICNUR), care are mandatul de a proteja si de a gasi solutii durabile pentru refugiati. Actualmente 57 guverne membre ale Comi-

tetului Executiv al ICNUR contribuie la formarea politicilor privind protectia si activitatile de asistenta.

Republica Moldova reprezinta un exemplu de sustinere a eforturilor internationale privind protectia refugiatilor. Astfel, prin Le-

Protectia refugiatilor – act de solidaritate umana

gea nr. 677-XV din 4 decembrie 2001, ea a devenit cel de-al 142-lea stat care a aderat la Conventia din 1951 privind statutul refugiatilor si la Protocolul la aceasta din 1967, initiind elaborarea legislatiei nationale in problema refugiatilor. In scurt timp, la 25 iulie 2002, a fost adoptata Legea Republicii Moldova nr. 1286-XV cu privire la statutul refugiatilor, care a intrat in vigoare la 1 ianuarie 2003 si care stabileste cadrul juridic, economic, social si organizatoric de acordare a azilului (statutul de refugiat, azilul politic, protectia temporara) in Republica Moldova. Includerea dreptului international in legislatia nationala este deosebit de importanta mai

ales in domeniile care nu sunt reglementate de Conventie, cum ar fi procedura de determinare a statutului de refugiat sau masurile de integrare sociala a refugiatilor in tara gazda.

ICNUR promoveaza acordurile internationale privind refugiatii si monitorizeaza modul in care guvernele diferitelor state respecta prevederile dreptului international al refugiatilor. Organizatia incearca sa gaseasca solutii pe termen lung, durabile, ajutandu-i pe refugiati sa se intoarca in tara lor de origine daca situatia o permite, sa se integreze in tarile de azil sau sa se stabileasca in tari

t e r t e .
P r o t e c t i a
j u r i d i c a s i
a j u t o r u l m a t e r i a l
s u n t l e g a t e
i n t r e e l e . N u
s e p o a t e o f e r i
p r o t e c t i e u n e i
p e r s o a n e d e c a t
i n c a z u l i n
c a r e s u n t a s i g u r a t e
s i n e c e s i t a t i l e s a l e
d e b a z a - a d a p o s t ,
h r a n a , a p a , s e r v i c i i s a n i t a r e ,
i n g r i j i r e m e d i c a l a , i n v a t a r e a l i m b i i
t a r i i g a z d a , i n c a d r a r e a i n c a m p u l
m u n c i i e t c . P r i n u r m a r e , I C N U R
i m p r e u n a c u o r g a n i z a t i i g u v e r n a m e n t a l e
s i n e g u v e r n a m e n t a l e a c o r d a a s i s t e n t a i n t r u
a s i g u r a r e a s i f u r n i z a r e a a c e s t o r n e c e s i t a t i
e l a b o r a n d , i n a c e l a s i t i m p , s i p r o i e c t e
s p e c i f i c e p e n t r u c a t e g o r i i l e v u l n e r a b i l e
d e r e f u g i a t i (f e m e i , c o p i i , p e r s o a n e i n
v a r s t a) , c a r e r e p r e z i n t a 8 0 l a s u t a d i n m i l i o a n e
d e r e f u g i a t i d e p e g l o b .

cesitatile sale de baza - adapost, hrana, apa, servicii sanitare, ingrijire medicala, invatarea limbii tarii gazda, incadrarea in campul muncii etc. Prin urmare, ICNUR impreuna cu organizatii guvernamentale si neguvernamentale acorda asistenta intru asigurarea si furnizarea acestor necesitati, elaborand, in acelasi timp, si proiecte specifice pentru categoriile vulnerabile de refugiati (femei, copii, persoane in varsta), care reprezinta 80 la suta din milioanele de refugiati de pe glob.

Petru Popescu,
sef al Sectiei Probleme Sociale,
Directia Principala pentru
Refugiati, Biroul National
Migratiune

Integrarea reprezintă o relație, o interacțiune dinamică între sistemul care se integrează și sistemul care integrează.

În funcție de caracterul activ al primului și de capacitatea de răspuns a mediului care integrează se disting mai multe **faze ale**

în subsistem integrat al societății respective.

Studiile care și-au propus să identifice barierele pe care le întâmp-

sa beneficieze de celelalte drepturi materiale ce decurg din activitățile desfășurate, precum și de asigurările sociale, în condițiile legii. Dreptul la muncă al refugiaților este stipulat și în articolul 17 al **Convenției din 1951 privind statutul refugiaților**, care prevede ca statele contractante vor acorda oricărei persoane cu statut de refugiat asistență în ceea ce privește exercitarea unei activități salariale profesionale. În rezultatul ratificării Convenției din 1951 Republica Moldova și-a asumat o serie de obligațiuni față de persoanele refugiate, asigurându-le în același timp, în cazurile când refugiații nu dispun de surse de existență (aceste cazuri fiind majoritatea), hrană, îmbrăcăminte, loc de muncă etc. Societatea poate interveni în asemenea situații pentru a oferi un suport material și moral subiecților în perioadele de dificultate, de a-i asista în demersurile lor pentru căutarea, identificarea și angajarea la un loc de muncă. În acest scop, în Republica Moldova se dezvoltă un nou domeniu de activitate – medierea muncii.

Integrarea socio-profesională a refugiaților

Stela Milicenco,
doctor în sociologie,
conferențiar universitar,
Catedra Asistență Socială,
USM

procesului integrational: acomodarea, adaptarea, participarea și integrarea propriu-zise, care, de multe ori, poate fi o sinteză diferită în comparație cu componentele inițiale. De exemplu, procesul de integrare a unui refugiat într-o societate presupune o *fază de acomodare* al cărei conținut este dat de informarea asupra caracteristicilor respectivei societăți, activarea modelelor integrative care să-i permită celui venit învățarea rolului ce decurge din poziția pe care o ocupă în sistemul în care se integrează. În *faza de adaptare*, relațiile multiple care se stabilesc determină refugiatul, care are o identitate separată, să obțină cunoștințele și deprinderile necesare rezolvării situațiilor impuse de mediul nou și să răspundă pozitiv cerințelor acestuia. Asumarea rolurilor și promovarea inițiativelor personale marchează *faza de participare* a refugiatului. Ultima etapă presupune transformarea refugiatului în element funcțional,

pina refugiații în procesul de integrare în societatea Republicii Moldova atestă următoarele dificultăți cu care ei se confruntă: necunoașterea limbii, *obstacole în angajarea în câmpul muncii*, persistența unor stereotipuri în ce privește concepțiile culturale sau religioase; există și probleme ce țin de acomodare etc.

Integrarea socioprofesională a refugiaților este subiectul unor largi discuții, în care se pune accentul pe legislația internațională și națională referitoare la protecția și bunăstarea socială a acestei categorii de populație, pe necesitatea unei educații privind respectarea drepturilor omului. Conform articolului 23, punctul (c), al **Legii cu privire la statutul refugiatului**, refugiatul are dreptul să fie angajat de persoane fizice sau juridice, să exercite profesii libere, să efectueze acte de comerț și alte acte juridice, iar, conform punctului (d) al aceluiași articol, să fie salariat și

Medierea muncii este un complex de activități prin care se încearcă corelarea cererii cu oferta pe piața forței de muncă, având ca obiectiv final angajarea persoanelor disponibile, găsirea, ocuparea și pastrarea locurilor de muncă vacante. Mediatorul se conduce de principii profesionale general acceptate de comunitatea internațională: Obligatorietate; Individualitate; Profesionalism; Respectarea drepturilor fundamentale ale omului; Obiectivitate și Imparțialitate; Confidențialitate; Neutritate.

Prin urmare, inițierea și implementarea domeniilor de activitate social-utile de tipul medierii muncii vor sprijini eforturile de a reduce efectivul somerilor din țară sau al celor refugiați, de a depăși discrepanțele inițiale sau insuficiențele potențiale în domeniul integrării în societate a refugiaților recunoscuți legal.

Asistenta sociala a refugiatilor – o posibilitate de orientare profesionala

Natalia Cambureanu, studenta, anul II, specialitatea asistenta sociala, USM

Atunci cand am incercat sa “testez” atitudinea colegilor mei fata de cursul “Asistenta sociala a refugiatilor”, cel mai popular raspuns era ca el reprezinta un curs interesant si nou. Cu adevarat, a fost ceva deosebit. Am inteles in ce masura cunoasterea traditiilor, obiceiurilor si stilurilor de viata a refugiatilor pot sa fie utilizate de catre asistentii sociali pentru a integra aceasta categorie defavorizata intr-o noua societate.

In urma audierii cursului, am ajuns la concluzia ca nu numai refugiatii trebuie sa invete cultura noastra ci si noi sa invatam ceva de la ei, devenind astfel mai flexibili si capabili sa intervenim intr-un mediu socio-cultural divers.

Spre regret, in prezent populatia de pe glob se confrunta cu o

serie de probleme realmente inspaimantatoare, cum ar fi pruncuciderea, mutilarea etc., care au loc in statele penetrate de conflicte si razboaie de multi ani. Anume aceasta situatie reprezinta „cea mai mare sursa a solicitantilor de azil”. Oamenii fug, sunt dezradacinati nu pentru a gasi un loc mai bun de trai, ci pentru a-si salva ceea ce este mai scump – viata.

O alta problema care genereaza parasirea tarii de origine este discriminarea (nationala, sexuala, de opinie politica sau religioasa etc.). Discriminarea ameninta integritatea si viata persoanei, transformandu-se uneori in conflict national.

Cu parere de rau, astazi mai persista ideea ca un refugiat este o persoana ce profita de ospita-

litatea tarii gazda. Astfel de opinii nu numai ca sunt gresite, ci chiar inumane deoarece ingreuneaza integrarea sociala a refugiatilor si genereaza atitudini discriminatorii. In acest context, asistentul social este profesionistul care poate interveni eficient atat la nivelul problemelor individuale ale refugiatilor cat si la nivelul capacitatii societatii gazda, ca aceasta sa devina mai deschisa si toleranta fata de categoria refugiatilor. Asistentul social va contribui la sensibilizarea opiniei publice cu privire la problema refugiatilor, va aduce la cunostinta societatii dificultatile cu care se confrunta refugiatii dar si beneficiul pe care acestia il pot aduce tarii gazda.

Este important ca societatea sa inteleaga motivele pentru care aceste persoane au apelat la ajutorul tarii noastre, sa constientizeze drama acestor familii care au fost rupte din mediul lor obisnuit de viata si au fost nevoite sa plece cu traiul intr-o alta lume.

Este un lucru aproape cert ca fiecare din noi a vazut in cursul de asistenta sociala a refugiatilor o posibilitate de orientare profesionala ulterioara si consider ca ar fi binevenit ca el sa fie inclus in toate institutiile de invatamant pentru a informa corect studentii, mediile academice despre problemele existente la etapa actuala, care nu isi au neaparat originea la noi in tara.

Visele devin realitate prin munca asidua

Este bine cunoscut faptul ca fara entuziasm si munca asidua nu ne putem inalta spre marile adeva-uri. Absolvind Liceul Teoretic Roman-Francez “Gheorghe Asachi” din Chisinau – frumoasa relicva a vietii mele, care mi-a ramas in suflet pentru toata viata – m-am decis ca profesia pe care o voi imbratasa va fi cea de asistent social.

Asistenta sociala este o profesie dificila, dar intrinsec recompensata. Ea nu poate fi privita, dupa cum se procedeaza uneori, doar ca o protectie economica. Pe langa dimensiunea economica mai

exista si alte dimensiuni – psihologica, sociala, spirituala – care il definesc pe om. Or, in cadrul asistentei sociale se va tine cont de toate aceste dimensiuni, urmarindu-se sa fie realizata integrarea individului in complexul de relatii sociale. Cat va exista societatea, vor exista diverse probleme si, deci, va fi necesara aceasta profesie. Dezvoltarea serviciilor de asistenta sociala reprezinta una din cele mai ieftine forme de suport social. Un asistent social poate oferi asistenta cu rezultate vizibile pentru rezolvarea problemelor a zeci de familii

aflata in dificultate. Aceasta m-a determinat sa imbratsez profesia nobila de asistent social.

Ziua de 1 septembrie 2005 a devenit una de neuitat. Am pasit pragul Facultatii Asistenta Sociala, Sociologie si Filosofie cu sufletul incatusat de emotii. Bunavointa cadrelor didactice si inaltul profesionalism ne-au coplezit pe toti chiar din primele zile. Desi au trecut doar cateva saptamani din anul de studii, ne-am atasat de profesori, reusind sa descoperim in ei oameni cu suflet mare, dotati cu capacitati si abilitati notabile.

Cristina URSU, studenta, anul I, specialitatea asistenta sociala, USM

Principii de integrare a refugiaților

Obiectivul de baza al agenților, ONG-urilor care activează în domeniul asistenței sociale a refugiaților este integrarea lor într-un nou mediu cultural, profesional, civil și social. Pentru a realiza acest obiectiv este necesară crearea noilor servicii care să se desfășoare în baza unor principii unificate de integrare socială a refugiaților.

Un principiu care orientează activitatea asistentului social în procesul de integrare a refugiaților este *principiul unității* în acordarea serviciilor. Integrarea unei persoane/familii care vine dintr-o cultură totalmente diferită, presupune un efort unic din două direcții: din partea comunității în care va fi integrat refugiatul și din partea însăși a refugiatului. Din perspectiva comunității gazdă integrarea refugiatului presupune promovarea atitudinii tolerante și deschise. În acest caz, comunitatea gazdă este reprezentată atât de instituțiile locale (APL, instituțiile de învățământ, ONG-urile locale), dar și de

instituțiile centrale. La prima vedere, respectarea acestui principiu în Republica Moldova nu întâlnește dificultăți, căci comunitățile rurale și urbane de obicei sunt multietnice, respectiv – oamenii dețin experiența de a conviețui. Cu toate acestea, populația din localitățile rurale sau urbane mici nu totdeauna dispune de o asemenea experiență. Pentru a evita marginalizarea familiilor de refugiați este necesară implicarea administrației publice, a instituțiilor de educație și ONG-urilor locale, care prin intermediul activităților de informare, animare socio-culturală să contribuie la pregătirea comunității pentru a deveni gazdă a refugiaților.

Un alt principiu important – *principiul integrării multidimensionale* – se referă la condițiile pentru integrare și participare reală a refugiaților la toate aspectele vieții economice, sociale, civile și politice în țara de azil. Astfel integrarea are loc o dată cu schimbarea propriei percepții a refugiaților privind ac-

ceptarea în țara gazdă și apartenența la societatea gazdă. În Republica Moldova respectarea acestui principiu este mai dificilă datorită faptului că drepturile economice nu sunt respectate nici în cazul cetățenilor statului. De aceea, la etapa integrării economice a refugiaților, Republica Moldova se va axa mai mult pe asistența financiară din partea organizațiilor internaționale, fundațiilor de caritate și ONG-urile naționale.

Astăzi putem susține cu fermitate că problema refugiaților nu este una pe care o poți evita. Toate statele care au aderat la convențiile de protecție a refugiaților sunt obligate să ofere întreaga gamă de servicii necesare integrării acestora. Or, acordarea acestor servicii reprezintă un efort nu numai din partea Inaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați sau a agenților de stat, ci un efort unit al instituțiilor de stat, al organizațiilor neguvernamentale și al autorităților publice.

Vadim Pistrinciuc,
lector, Catedra Asistența Socială, USM

Scrisă de un colectiv de autori (Cheorghie Neamtu, Dumitru Stan, Cristian Bocancea, Ioan Durnescu, și alții), lucrarea „**Asistența socială: studii și aplicații**” (Editura POLIROM) reprezintă un efort al specialiștilor care doresc să contribuie la unificarea preocupărilor și abordărilor dintr-un spațiu atât de divers cum este cel al practicii asistenței sociale.

Prin explicarea și interpretarea fenomenelor majore ale restructurării instituției familiale, în care se adaugă o analiză *in extenso* a situației din cultura euro-americană, Petru Iluț, în lucrarea „**Sociopsihologia și antropologia familiei**” (Editura POLIROM), realizează un studiu complet al tematicii din perspectiva socio-psihologică și antropologică.

Apariții noi în domeniul asistenței sociale

Cartea lui Doru Buzducea „**Aspecte contemporane în asistența socială**”, apărută recent la Editura POLIROM, reprezintă un demers științific de analiză a tendințelor de evoluție a asistenței sociale, evidențiind atât o serie de elemente mai puțin cunoscute de factura tradițională, cât și coordonate ale prezentului și viitorului.

O nouă elaborare a CRRAS, „**Asistența socială și justiția juvenilă: modalități de integrare și cooperare**”, coordonator Maria Bulgaru, include o serie de articole cu privire la cauzele, manifestările, amploarea și modalitățile de diminuare a fenomenului delincvenței juvenile. Materialele sunt axate pe investigații din Republica Moldova.

Editat cu sprijinul financiar al Asociației Maghiare pentru Migranți MENEDEK.

Asistența Socială

Buletin informativ al Centrului Republican de Resurse pentru Asistența Socială

Responsabila de editie: Maria Bulgaru
Adrese de contact: Chisinau, str. G. Casu, 32,
tel. 79-60-33, 79-60-35, www.usm.md/crras
Tiraj 200 ex. Multiplicat la Primex Com LTD

